

Utrikesutskottet

Regeringens proposition till riksdagen om godkännande av ramavtalet om ett partnerskap och samarbete mellan Europeiska unionen och dess medlemsstater, å ena sidan, och Mongoliet, å andra sidan, och med förslag till lag om sättande i kraft av de bestämmelser i avtalet som hör till området för lagstiftningen

INLEDNING

Remiss

Regeringens proposition till riksdagen om godkännande av ramavtalet om ett partnerskap och samarbete mellan Europeiska unionen och dess medlemsstater, å ena sidan, och Mongoliet, å andra sidan, och med förslag till lag om sättande i kraft av de bestämmelser i avtalet som hör till området för lagstiftningen (RP 61/2015 rd): Ärendet har remitterats till utrikesutskottet för betänkande.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- enhetschef Sami Leino, utrikesministeriet
- inspektör Jarkko Haapanen, utrikesministeriet
- teamledare, Östasien Petri Kruuti, utrikesministeriet.

PROPOSITIONEN

I propositionen föreslås det att riksdagen godkänner det i april 2013 undertecknade ramavtalet om partnerskap och samarbete mellan Europeiska unionen och dess medlemsstater, å ena sidan, och Mongoliet, å andra sidan, och lagen om sättande i kraft av de bestämmelser i avtalet som hör till området för lagstiftningen.

Ramavtalet om ett partnerskap och samarbete med Mongoliet är till sin karaktär ett blandat avtal som både innehåller bestämmelser som hör till medlemsstaternas behörighet och bestämmelser som hör till Europeiska unionens behörighet. Det nya avtalet ersätter handels- och ekonomiavtalet mellan Europeiska gemenskapen och Mongoliet, som upprättades i Luxemburg 1992 och som trädde i kraft 1993, och breddar avtalsbasen mellan parterna.

Avtalet är ett vidsträckt samarbetsavtal som fastställer formerna för det politiska, ekonomiska och sektorbaserade samarbetet samt för dialogen. Avtalet omfattar samarbete bland annat inom områdena miljö och klimatförändring, energi, vetenskap och teknologi samt trafik. Avtalet inbegri-

Betänkande UtUB 4/2015 rd

per också skyldigheter som är centrala för Europeiska unionens utrikespolitik, bland annat allmänna åtaganden om mänskliga rättigheter, demokratiska principer och respekt för rättsstatsprincipen, förhindrande av spridning av massförstörelsevapen och bekämpning av terrorism.

Avtalet avses träda i kraft den första dagen i den månad som följer på den dag då den senare parten har underrättat den andra parten om att de rättsliga förfaranden som krävs för godkännande av avtalet har slutförts. Den föreslagna lagen avses träda i kraft samtidigt som avtalet träder i kraft, vid en tidpunkt som bestäms genom förordning av statsrådet.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Ramavtalet om partnerskap och samarbete med Mongoliet (Partnership and Cooperation Agreement, PCA) är ett blandat avtal med bred täckning. Det centrala målet är att stärka det omfattande partnerskapet mellan EU och Mongoliet. Avtalet är inte ett handelsavtal, men innehåller också bestämmelser om handelssamarbete. EU har tidigare förhandlat fram PCA-avtal med de centralasiatiska republikerna och medlemsländerna i Sydostasiatiska nationers förbund (Asean).

Mongoliet ser avtalet som en möjlighet att stärka banden till EU, och landet anser att EU:s värderingar motsvarar dess utvecklingsmål. Utmaningarna för Mongoliet består i att utvidga sin jordbruksintensiva och på gruvsdrift baserade ekonomi, reformera den offentliga sektorn, utveckla god samhällsstyrning och minska korruptionen samt förbättra miljöskyddet och miljöförvaltningen.

Ur EU:s synvinkel var migrationen, färre handelshinder och standardklausuler som bygger på EU:s värdegrund de viktigaste delområdena när avtalet förhandlades fram. Respekten för demokratiska principer, de mänskliga rättigheterna och rättsstatsprincipen och iakttagande av internationella förpliktelser för att förhindra spridningen av massförstörelsevapen är väsentliga delar av avtalet. En avtalspart kan ensidigt avbryta tillämpningen av avtalet om en väsentlig del av avtalet inte följs.

Enligt avtalet är hållbar utveckling ett av målen för samarbetet. Avtalet innehåller en artikel om miljö och naturresurser där vikten av naturresurserna och biologisk mångfald har skrivits in. Enligt avtalet är strävan att miljöaspekterna ska integreras i alla samarbetsområden.

Det är funktionellt att Finland ordnar sina relationer till Mongoliet genom EU:s PCA-avtal. Handeln mellan Finland och Mongoliet har visat en svag uppgång de senaste åren och handelsbalansen har vanligen varit positiv för Finlands del. Det är viktigt, menar utskottet, att man genom avtalet aktivt utreder möjligheterna att utvidga samarbetet mellan Finland och Mongoliet exempelvis på jordbruksområdet.

Sammantaget anser utskottet att propositionen behövs och fyller sitt syfte. Utskottet tillstyrker propositionen utan ändringar.

Betänkande UtUB 4/2015 rd

FÖRSLAG TILL BESLUT

Utrikesutskottets förslag till beslut:

Riksdagen godkänner ramavtalet i proposition RP 61/2015 rd, till den del det hör till Finlands behörighet.

Riksdagen godkänner lagförslaget i proposition RP 61/2015 rd utan ändringar.

Helsingfors 2.12.2015

I den avgörande behandlingen deltog

ordförande Antti Kaikkonen cent
vice ordförande Pertti Salolainen saml
medlem Sirkka-Liisa Anttila cent
medlem Paavo Arhinmäki vänst
medlem Tiina Elovaara saf
medlem Pekka Haavisto gröna
medlem Seppo Kääriäinen cent
medlem Tom Packalén saf
medlem Veera Ruoho saf
medlem Erkki Tuomioja sd
medlem Jutta Urpilainen sd
medlem Ben Zyskiewicz saml
ersättare Mikko Savola cent.

Sekreterare var

utskottsråd Olli-Pekka Jalonen.